

SAOPŠTENJE 167-2/2023

Datum objave:
 15.03.2024.

Struktorno istraživanje o poslovanju preduzeća

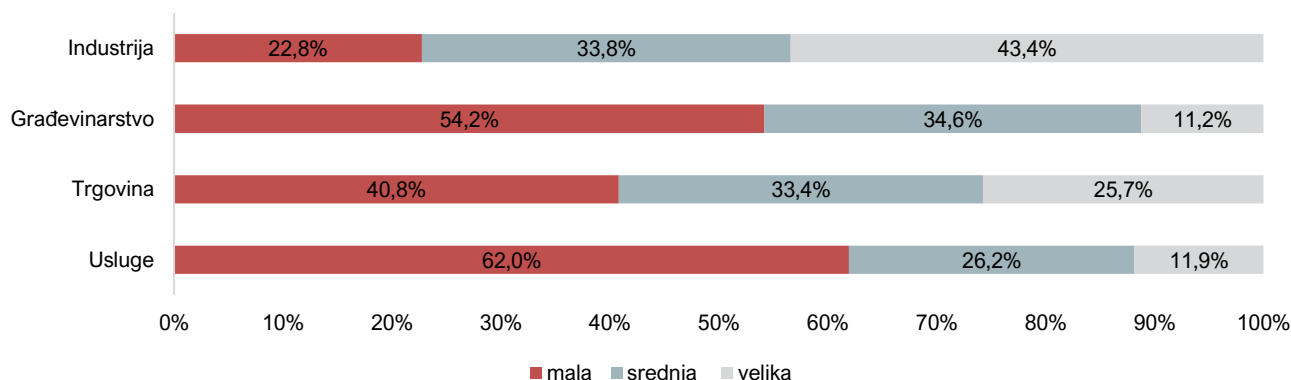
2022. godina

Promet preduzeća u Crnoj Gori u 2022. godini iznosio je 10 015 miliona eura. Bruto vrijednost proizvodnje u 2022. godini iznosila je 6 682 miliona eura, međufazna potrošnja 3 812 miliona eura i bruto dodata vrijednost je iznosila 2 870 miliona eura.

Tabela 1. Promet preduzeća prema KD 2010 na nivou sektora, u hilj. EUR, 2022. godina

Klasifikacija djelatnosti (KD 2010)		Promet ¹ 2021	Promet ¹ 2022
Ukupno		8 593 051,3	10 015 437,6
B	Vađenje rude i kamena	86 733,8	98 739,9
C	Prerađivačka industrija	859 195,3	1 095 388,6
D	Snabdijevanje električnom energijom, gasom, parom i klimatizacija	507 751,3	621 160,0
E	Snabdijevanje vodom, upravljanje otpadnim vodama, kontrolisanje procesa uklanjanja otpada i slične aktivnosti	146 834,9	150 654,1
F	Građevinarstvo	913 828,8	1 023 374,9
G	Trgovina na veliko i trgovina na malo i popravka motornih vozila i motocikala	3 872 205,6	4 373 918,0
H	Saobraćaj i skladištenje	420 406,3	518 691,2
I	Usluge pružanja smještaja i ishrane	534 412,4	632 423,7
J	Informisanje i komunikacije	309 490,2	357 284,2
L	Poslovanje nekretninama	53 962,4	66 699,7
M	Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	399 527,3	492 657,7
N	Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	186 377,3	224 284,1
P	Obrazovanje	26 458,5	32 984,1
Q	Zdravstvena i socijalna zaštita	61 180,3	69 365,2
R	Umjetnost zabava i rekreacija	146 024,9	177 161,0
S	Ostale uslužne djelatnosti	68 662,0	80 651,2

¹ Promet obuhvata obračunate prihode od prodaje roba i usluga, bez PDV-a

Grafik 1. Učešća vrijednosti prometa posmatranih sektora u ukupnom prometu prema klasi preduzeća, 2022. godina**Tabela 2.** Promet sektora prema klasi preduzeća u hilj. EUR 2022. godina

Klasa djelatnosti / Klasa preduzeća	Mala	Srednja	Velika
Ukupno	4 431 340,9	3 176 050,2	2 408 046,5
Građevinarstvo	554 603,9	353 989,1	114 781,9
Industrija	447 641,6	665 246,4	853 054,6
Usluge	1 643 487,9	693 942,7	314 771,6
Trgovina	1 785 607,6	1 462 872,0	1 125 438,4

Tabela 3. Bruto vrijednost proizvodnje, međufazna potrošnja i bruto dodata vrijednost prema sektorima, u hilj. EUR, 2022. godina

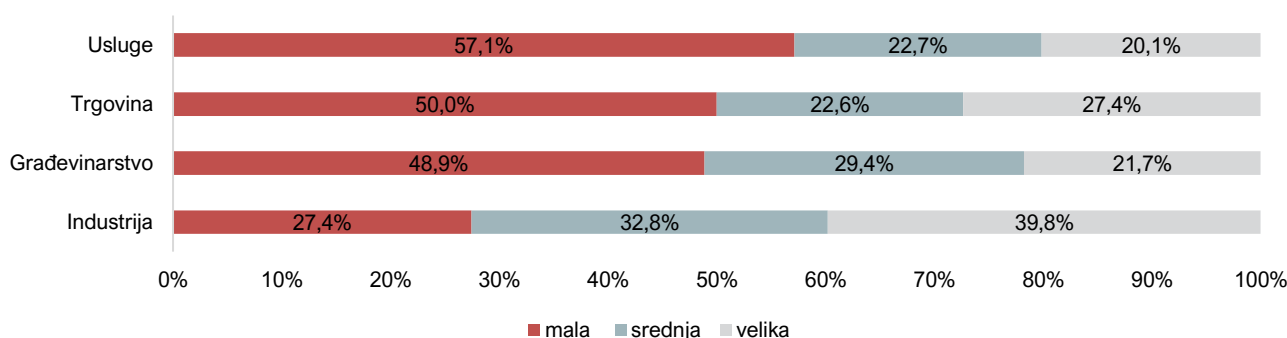
Klasifikacija djelatnosti (KD 2010)	Bruto vrijednost proizvodnje	Međufazna potrošnja	Bruto dodata vrijednost
Ukupno	6 682 338,3	3 812 439,5	2 869 898,8
B Vađenje rude i kamena	116 118,2	53 616,5	62 501,7
C Prerađivačka industrija	738 592,8	537 764,1	200 828,7
D Snabdijevanje električnom energijom, gasom, parom i klimatizacija	408 672,0	247 481,8	161 190,1
E Snabdijevanje vodom, upravljanje otpadnim vodama, kontrolisanje procesa uklanjanja otpada i slične aktivnosti	138 632,3	48 387,5	90 244,7
F Građevinarstvo	989 467,5	802 440,7	187 026,9
G Trgovina na veliko i trgovina na malo i popravka motornih vozila i motocikala	1 489 301,9	650 430,2	838 871,7
H Saobraćaj i skladištenje	572 538,0	333 694,4	238 843,7
I Usluge pružanja smještaja i ishrane	601 265,5	322 090,1	279 175,4
J Informisanje i komunikacije	421 206,5	160 948,9	260 257,6
L Poslovanje nekretninama	147 194,5	91 374,1	55 820,5
M Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	442 470,2	245 986,7	196 483,4
N Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	221 832,7	122 884,2	98 948,5
P Obrazovanje	31 537,9	10 773,9	20 764,0
Q Zdravstvena i socijalna zaštita	68 102,0	32 487,0	35 615,0
R Umjetnost, zabava i rekreacija	204 696,9	115 787,7	88 909,2
S Ostale uslužne djelatnosti	90 709,6	36 291,9	54 417,7

Tabela 4. Bruto vrijednost proizvodnje, međufazna potrošnja i bruto dodata vrijednost prema klasi preduzeća, u hilj. EUR, 2022. godina

Klasa preduzeća	Bruto vrijednost proizvodnje	Međufazna potrošnja	Bruto dodata vrijednost
Ukupno	6 682 338,3	3 812 439,5	2 869 898,7
Mala	3 810 812,2	2 161 099,3	1 649 712,9
Srednja	1 765 221,0	1 118 020,0	647 201,0
Velika	1 106 305,1	533 320,2	572 984,8

Tabela 5. Nabavka dobara i usluga i troškovi materijala prema sektorima, u hilj. EUR, 2022 godina*

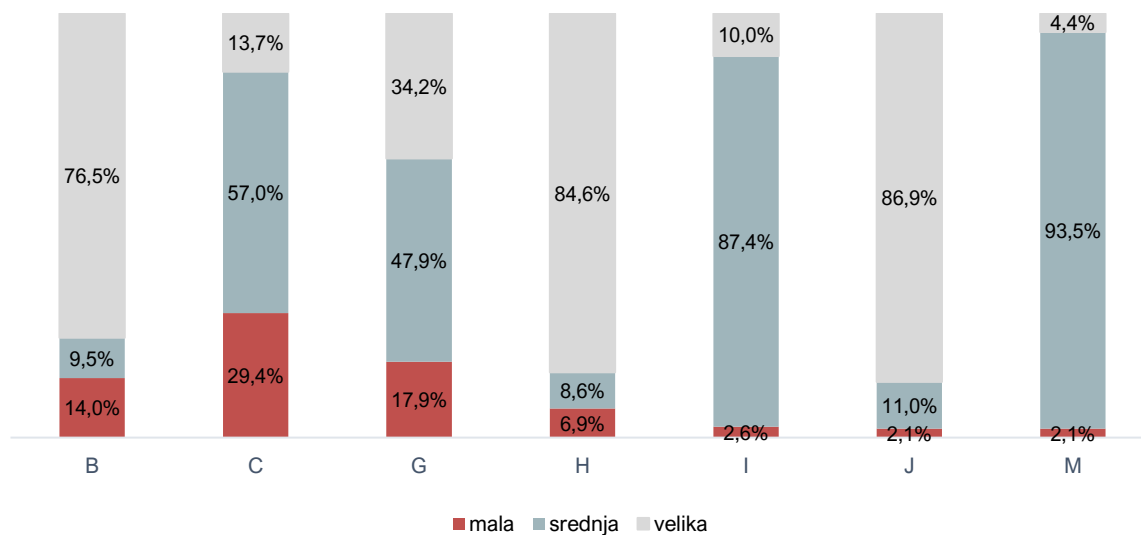
Klasifikacija djelatnosti (KD 2010)	Nabavka dobara i usluga i troškovi materijala
Ukupno	5 847 790,9*
B Vađenje rude i kamena	28 483,7
C Prerađivačka industrija	639 408,5*
D Snabdijevanje električnom energijom, gasom, parom i klimatizacija	261 691,7*
E Snabdijevanje vodom, upravljanje otpadnim vodama kontrolisanje procesa uklanjanja otpada i slične aktivnosti	95 462,4
F Građevinarstvo	538 887,8*
G Trgovina na veliko i trgovina na malo i popravka motornih vozila i motocikala	3 462 413,3*
H Saobraćaj i skladištenje	183 537,3*
I Usluge pružanja smještaja i ishrane	237 829,9*
J Informisanje i komunikacije	68 212,6*
L Poslovanje nekretninama	28 804,6*
M Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	165 930,4
N Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	65 039,3
P Obrazovanje	3 896,4*
Q Zdravstvena i socijalna zaštita	22 696,0*
R Umjetnost zabava i rekreacija	21 943,5
S Ostale uslužne djelatnosti	23 553,4*

Grafik 2. Učešće troškova zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda u ukupnoj vrijednosti posmatranih sektora prema klasi preduzeća, 2022. godina

*Ispravljen podatak. U saopštenju „Strukturno istraživanje o poslovanju preduzeća“ za 2022. godinu došlo je do ispravke usled agregiranja podataka u različitim kategorijama, odnosno u dijelu nabavke dobara i usluga i troškova materijala.

Tabela 6. Investicije u izgradnju zgrada i drugih građevina, investicije u mašine i opremu i druga tehnička sredstva, u hilj. EUR, 2022. godina

Klasifikacija djelatnosti (KD 2010)		Investicije u zgrade i druge građevine	Investicije u mašine, opremu i druga tehnička sredstva	Ostalo
Ukupno		258 559,1	206 216,1	10 156,0
B	Vađenje rude i kamena	938,0	18 592,0	148,0
C	Prerađivačka industrija	8 564,8	17 806,0	603,9
D	Snabdijevanje električnom energijom, gasom, parom i klimatizacija	19 838,0	35 378,4	1 149,0
E	Snabdijevanje vodom, upravljanje otpadnim vodama, kontrolisanje procesa uklanjanja otpada i slične aktivnosti	4 911,3	4 278,1	-
F	Građevinarstvo	46 398,3	31 046,1	1 928,0
G	Trgovina na veliko i trgovina na malo i popravka motornih vozila i motocikala	30 627,9	31 868,2	4 028,0
H	Saobraćaj i skladištenje	24 911,6	17 463,4	2 297,1
I	Usluge pružanja smještaja i ishrane	33 224,8	10 817,6	-
J	Informisanje i komunikacije	4 335,0	34 167,5	-
L	Poslovanje nekretninama	79 901,3	751,0	-
M	Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	4 559,0	1 597,1	-
N	Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	349,0	2 450,0	2,0

Grafik 3. Investicije u nova i polovna osnovna sredstva, prema klasi preduzeća, 2022. godina

METODOLOŠKA OBJAŠNJENJA

Izvori i metode prikupljanja podataka

Cilj strukturnog istraživanja o poslovanju preduzeća je obračun indikatora potrebnih za analizu strukture djelatnosti poslovnih subjekata, strukture inputa i outputa proizvodnog procesa, poslovnog uspjeha i konkurentnosti ekonomskih subjekata. Podaci za kompilaciju strukturne biznis statistike (SBS) i obračun pokazatelja SBS-a prikupljaju se iz administrativnih i statističkih izvora podataka.

Najvažniji administrativni izvori podataka su finansijski izvještaji privrednih subjekata i statistički aneks. Ostali izvori podataka su statistička istraživanja Uprave za statistiku: investicije, istraživanja statistike tržišta rada, kratkoročne statistike (istraživanja u oblasti građevinarstva, trgovine i industrije) kao i podaci Biznis registra.

Obuhvat

Jedinice posmatranja Strukturnog istraživanja o poslovanju preduzeća (SBS-1) su privredni subjekti koji obavljaju privrednu djelatnost u sektorima B do S prema KD 2010 izuzev sektora K i O (Finansijske djelatnosti i sektor Državna uprava i odbrana). Svakom preduzeću dodjeljuje se šifra djelatnosti u skladu sa nacionalnom KD 2010 prema glavnoj djelatnosti koju obavlja. Glavnu djelatnost utvrđuje i ažurira Biznis registar Uprave za statistiku.

Prikupljeni podaci se prikazuju prema Klasifikaciji djelatnosti 2010 (KD 2010) koja je usklađena sa Evropskom klasifikacijom djelatnosti NACE Rev 2.

Privredni subjekti prema veličini preduzeća na osnovu broja zaposlenih klasifikovani su u tri klase:

- mala (0 do 49 radnika)
- srednja (50 do 249 radnika)
- i velika (preko 250 radnika).

Definicije

Promet obuhvata obračunate prihode od prodaje roba i usluga bez PDV-a.

Bruto vrijednost proizvodnje predstavlja tržišnu vrijednost svih proizvedenih roba i usluga.

Međufazna potrošnja po nabavnim cijenama je vrijednost proizvoda i usluga koji se transformišu, koriste ili troše u procesu proizvodnje.

Bruto dodata vrijednost predstavlja razliku između bruto vrijednosti proizvodnje i međufazne potrošnje.

Ukupne nabavke dobara i usluga predstavljaju vrijednost svih dobara i usluga nabavljenih tokom obračunskog perioda za preprodaju ili potrošnju u proizvodnom procesu. Dobra i usluge mogu biti preprodani sa ili bez dalje dorade, upotrijebljeni u proizvodnom procesu ili se nalaze na zalihama.

Prilikom korišćenja podataka navesti:

„Izvor podataka: Uprava za statistiku - MONSTAT“

Više podataka, kao i detaljna metodološka objašnjenja možete naći u sekciji: [Strukturna biznis statistika](#)